

Katarzyna Waszczyńska

dr Katarzyna Waszczyńska

adiunkt

Zakład Antropologii Etnicznej i Studiów Globalnych
członkini Rady WH UW

Przydatne linki

[Publikacje w PBN](#) [1]

[Spis pracowników](#) [2]

[USOS](#) [3]

Kontakt

k.waszczyńska@uw.edu.pl

[Obszary zainteresowań](#)

problematyka etniczna i tożsamościowa w Europie Środkowo-Wschodniej; etnografia regionalna - zagadnienia działalności regionalnej i tworzenia/kształtowania wspólnot lokalnych oraz działań na rzecz dziedzictwa kulturowego; antropologia rzeczy i muzealnictwa; **Badania:** Polska: Mazowsze, Suwalszczyzna, Podlasie; pogranicze polsko-litewsko-białoruskie; Republika Białoruś.

[Działalność badawcza i dydaktyczna](#)

Moje zainteresowania naukowe i badawcze skoncentrowane są wokół:

•

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

problematyki etnicznej i tożsamościowej w Europie środkowo-Wschodniej. Badania na ten temat prowadzi przede wszystkim w Republice Białoruś, ale interesuję mnie również pogranicza, w tym polsko-litewsko-białoruskie. Na podstawie zebranego w latach 1995-2004 materiału empirycznego napisałam pracę doktorską pt. „Postaci tożsamości narodowej. Wizerunek Białorusinów końca XX wieku na podstawie badań z Mińska i okolic” (obronioną w 2004 roku). Natomiast materiały pozyskiwane po 2004 roku wykorzystuję do pisania artykułów. Od 2010 zajmuję się również badaniem obecności problematyki białoruskiej w mediach (m.in. we francuskim dyskursie medialnym) i nowych mediach;

• problematyki społeczności lokalnych i ich postrzegania kultury regionalnej. W tym kontekście szczególnie interesuję mnie działania regionalistów, inicjatywy kolekcjonerskie i muzealne, podejmowane przez osoby prywatne. W badaniach głównie koncentruję się na obszarze Polski: na Kurpiowszczyźnie, Pobożu, Suwalszczyźnie, Podlasiu. Od 2008 roku realizuję (wraz ze studentami) projekt naukowo-dokumentacyjny pt. „Miniatury etnograficzne”, polegający na porządkowaniu, sfotografowaniu i opisie obiektów/przedmiotów, zgromadzonych przez lokalnych zbieraczy/kolekcjonerów. Pracowałam już w: Ośrodku Etnograficznym Dziedzictwa Kulturowego Kurpiów w Leliszach (gmina Lelisz, 2008-2009); Muzeum Kurpiowskim w Wachu (gmina Kadzidło, 2010-2014) oraz przy zbiorach kultury wilamowskiej (woj. łódzkie, 2015-2016).

W latach 2013-2015 brałam również udział, jako koordynatorka Modułu II i badaczka, w projekcie pt. „Oddolne tworzenie kultury. Wielostanowiskowe studium porównawcze”, realizowanym w ramach programu „Obserwatorium kultury” (finansowanym przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego). Założeniem Modułu II była identyfikacja i opis kulturotwórczych praktyk społeczno-kulturowych w gminie Kadzidło (województwo mazowieckie) - na temat wyników można za przeczytać na stronie: <http://kulturaoddolna.pl/> [4]

Dydaktyka

Zajęcia, które prowadzę, skoncentrowane są wokół zagadnień:

- mniejszości narodowe, etniczne i religijne zamieszkujące Polskę;
- problematyka tożsamościowa w Europie Wschodniej - procesy narodotwórcze na Białorusi, Ukrainie oraz europejskiej części Rosji;
- etnografia regionalna Polski;
- kolekcje, izby pamiątki i muzea prywatne;
- dziedzictwo kulturowe (materialnym i niematerialnym);

Za szczególną formę dydaktyki uważam prowadzenie grup laboratoryjnych. Od 1995 roku zrealizowałam ze studentami pięć takich projektów. W czterech z nich podejmowali tematykę kształtowania tożsamości w grupach lokalnych w Republice Białoruś (I grupa realizowała badania w okolicach Niewieża i Klecka, 1995-1997; II - wokół Puszczy Białowieskiej po dwóch stronach granicy 1997-1999; III - w okolicach Szonima, Żyrowic i Działowa, 1999-2001 oraz IV - w okolicach Różan, Kosowa i Łyskowa 2001-2003), z kolei grupa piąta skoncentrowana była na zagadnieniach wspólnoty lokalnej budowanej przez mieszkańców z okolic Przerzeli i Filipowa (północno-zachodnia Suwalszczyzna, 2008-2010).

Publikacje

(wybrane publikacje z ostatnich sześciu lat):

- Kurp w internecie i w realu – Zdzisław Bziukiewicz, [w:] Antropolog wobec współczesności. Tom w darze profesor Annie Zadrożyńskiej, red. A. Malewska-Szałygin, M. Radkowska-Walkowicz, Warszawa 2010, s. 163-178.
- Język i kultura a proces kształtowania białoruskiej tożsamości narodowej. Analiza wypowiedzi mieszkańców Mińska i okolic, „Studia Białorusnistyczne” nr 5, 2011, 29-54.

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

- Religia a proces kształtowania biało-ruskiej tożsamości narodowej, [w:] Religia w stosunkach międzynarodowych. 10-lecie współpracy Instytutu Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego ze Zgromadzeniem Słowa Bożego (SVD), red. A.M.Solarz, H.Schreiber, Warszawa 2012, s. 240-254.
- Białoruż wirtualna – obraz państwa i społeczeństwa białoruskiego w Internecie, na przykładzie strony www.bialorus.pl [5], [w:] Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe, red. S.Kowalou, R.Radzik, M.Sajewicz, Lublin 2010, s. 179-199.
- Białoruska tożsamość narodowa w świetle wypowiedzi mieszkańców Mińska i okolic, [w:] Tożsamości zbiorowe Białorusinów, red. Ryszard Radzik, Lublin 2012, s. 187-222.
- Do” czy „na” Białoruż? - refleksje o współczesnym narodzie i państwie białoruskim, [w:] Etnograficzne wdrówwki po obszarach antropologii, red. ?. Smyrski, K. Waszczyńska, Warszawa 2013, s. 209-221.
- Zbiory, kolekcje, muzea regionalne – etnolog/antropolog a warsztat muzealnika, [w:] Antropologia stosowana, red. M. Zębek, Warszawa 2013, s. 121-160.
- Przekaz międzypokoleniowy i jego współczesne znaczenie w kontekście Konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Refleksje etnologa, [w:] Niematerialne dziedzictwo kulturowe. Identyfikacja - dokumentacja - ochrona - interpretacja - pojęcia - poglądy. Materiały z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej, Węgorzewo 17-19 czerwca 2011 roku, red. K. Braun, Warszawa-Węgorzewo 2013, s. 81-92.
- „Muzeum” w stodole. Zbiory etnograficzne Zdzisława i Laury Bziukiewiczów i ich rola w narracji o Kurpiowszczyźnie, [w:] Regiony i regionalizmy w Europie. Badania-Kreacje-Popularyzacje, red. A. W. Brzezińska, J. Schmidt, wyd. Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Uniwersytet Wrocławski; w ramach serii: Archiwum Etnograficzne tom 55, Wrocław 2014, s. 341-361
- Metody, podział regionalny i monografie Oskara Kolberga, „Lud” 2014, T. XCVIII, s. 17-39.
-
- Obchody świętojańskie i ich rekonstrukcje w kontekście dziedzictwa niematerialnego [w:] Niematerialne dziedzictwo kulturowe: zakresy - identyfikacja - zagrożenia / Intangible Cultural Heritage: Scope - Identification - Threats. T.II, red. Jan Adamowski, Katarzyna Smyk, Lublin-Warszawa 2015, s. 145-158; http://www.zgstl.pl/pobierz/publikacja_NDZK_II.pdf [6]
- Problematyka białoruska w prasie francuskiej - na przykładzie „Le Monde diplomatique”, „Acta Albaruthenica”, nr 15, s. 211-229; http://www.albaruthenica.uw.edu.pl/by/userfiles/downloads/AA_15_Zmiest.pdf [7]
- About the Belarusians and Russians in Belarus - Reflections on the Belarusian Society, „Ethnologia Polona” 2015[2016]/36, s. 77-93.
- Życie kulturalne gminy. Przykład gminy Kadziło, [w:] Nowe kęopoty z kulturę, red. S. Sikora, K.J.Dudek, Warszawa 2016, s. 30-42; http://kulturaoddolna.pl/blogs/Kultura_Oddolna.pdf [8]

Adres URL źródła: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/katarzyna-waszczyńska>

Odnosiniki

[1] https://pbn.nauka.gov.pl/sedno-webapp/persons/3930756/Katarzyna_Waszczyńska

[2] <https://mojekonto.uw.edu.pl/>

[3] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/osoby/pokazOsobe&os_id=45199

[4] <http://kulturaoddolna.pl/>

[5] <http://www.bialorus.pl>

[6] http://www.zgstl.pl/pobierz/publikacja_NDZK_II.pdf

[7] http://www.albaruthenica.uw.edu.pl/by/userfiles/downloads/AA_15_Zmiest.pdf

[8] http://kulturaoddolna.pl/blogs/Kultura_Oddolna.pdf